

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 26 października 1989 r.

w sprawie wymagań kwalifikacyjnych od pracowników na poszczególnych stanowiskach pracy.

Na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 28 października 1948 r. o zakładach społecznych służby zdrowia i planowej gospodarce w służbie zdrowia (Dz. U. Nr 55, poz. 434, z 1950 r. Nr 36, poz. 327, z 1951 r. Nr 1, poz. 2, z 1955 r. Nr 11, poz. 67 oraz z 1989 r. Nr 29, poz. 154 i Nr 35, poz. 192) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie stosuje się do zatrudnionych

w zakładach społecznych służby zdrowia, w zakładach pomocy społecznej i w zakładach rehabilitacji zawodowej inwalidów (zwanych dalej „zakładami”):

- 1) pracowników działalności podstawowej,
- 2) pracowników technicznych, ekonomicznych i administracyjnych,
- 3) pracowników gospodarczych i obsługi.

2. Rozporządzenia nie stosuje się do:

- 1) pracowników transportu sanitarnego i lotniczego innych niż wymienieni w ust. 1 pkt 1,
- 2) pracowników przedsiębiorstw uzdrowiskowych, innych niż wymienieni w ust. 1 pkt 1,
- 3) pracowników przedsiębiorstw zaopatrzenia farmaceutycznego i ich placówek.
- 4) innych pracowników zakładów wymienionych w ust. 1, otrzymujących wynagrodzenie na podstawie odrębnych przepisów.

§ 2. 1. Kwalifikacje wymagane od pracowników na poszczególnych stanowiskach pracy określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Uznawanie kwalifikacji pracowników działalności podstawowej mających inne niż medyczne wykształcenie

wyższe, nie objętych szkoleniem specjalizacyjnym, za równorzędne z posiadaniem specjalizacji I lub II stopnia określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Kierownik zakładu może zatrudnić osobę posiadającą niższą, nie więcej niż o jedną czwartą, liczbę lat pracy od wymaganej do zatrudnienia na określonym stanowisku.

§ 3. 1. Pracownik zatrudniony przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, nie mający wymaganych kwalifikacji, może być zatrudniony na dotychczasowym stanowisku (lub stanowisku analogicznym), jeżeli był zatrudniony na tym stanowisku zgodnie z obowiązującymi dotychczas przepisami lub był zwolniony od posiadania wymaganych kwalifikacji na podstawie tych przepisów.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie przejścia pracownika do pracy na takie samo lub niższe stanowisko w innej jednostce objętej rozporządzeniem, w wyniku porozumienia zakładów pracy.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1989 r.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej:
A. Kosiniak-Kamysz

Załącznik nr 1 do rozporządzenia
Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej
z dnia 26 października 1989 r.
(poz. 347)

TARYFIKATOR KWALIFIKACYJNY

Lp.	Stanowisko	Wymagane kwalifikacje zawodowe	Liczba lat pracy
1	2	3	4
1	I. Pracownicy działalności podstawowej Dyrektor zakładu	wyższe medyczne, specjalizacja II lub I stopnia	5
		wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej, specjalizacja II lub I stopnia lub kwalifikacje uznane za równorzędne z posiadaniem tych specjalizacji	5
		inne wyższe	5 lat w służbie zdrowia
2	Państwowy wojewódzki inspektor sanitarny, państwowy terenowy (portowy) inspektor sanitarny	według odrębnych przepisów	
3	Zastępca dyrektora zakładu do spraw lecznictwa	lekarz, specjalizacja z organizacji ochrony zdrowia oraz specjalizacja II lub I stopnia w innej dziedzinie medycyny	5
	Zastępca dyrektora zakładu do spraw służb społecznych	wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej	5
4	Kierownik wojewódzkiej przychodni specjalistycznej, ordynator	lekarz, specjalizacja II stopnia w odpowiedniej dziedzinie medycyny	6
5	Zastępca kierownika wojewódzkiej przychodni specjalistycznej, zastępca ordynatora oddziału, lekarz naczelny szpitala, starszy lekarz poradni w przychodni rejonowej	lekarz, specjalizacja II stopnia w odpowiedniej dziedzinie medycyny	5
6	Wojewódzki inspektor do spraw orzecznictwa lekarskiego	wyższe medyczne i specjalizacja II stopnia w dziedzinie medycyny	8

1	2	3	4
7	Kierownik: działu, oddziału, wojewódzkiego ośrodka opiekuna społecznego	wyższe medyczne i specjalizacja II stopnia w dziedzinie medycyny, inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej i specjalizacja II stopnia lub kwalifikacje uznane za równorzędne z posiadaniem II stopnia specjalizacji	7
8	Kierownik: przychodni, poradni i innej jednostki (komórki) organizacyjnej	wyższe medyczne i specjalizacja II lub I stopnia w dziedzinie medycyny, inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej, specjalizacja II lub I stopnia lub kwalifikacje uznane za równorzędne z posiadaniem II lub I stopnia specjalizacji	5
9	Kierownik apteki zakładowej	farmaceuta, specjalizacja II stopnia lub kwalifikacje uznane za równorzędne z posiadaniem II stopnia specjalizacji	7
10	Kierownik ośrodka zdrowia gminnego, wiejskiego i przyzakładowego na wsi	wyższe medyczne i specjalizacja I stopnia w dziedzinie medycyny	3
11	Zastępca kierownika: przychodni, poradni, apteki zakładowej i innej jednostki (komórki) organizacyjnej	wyższe medyczne i specjalizacja I stopnia w dziedzinie medycyny, inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej, specjalizacja I stopnia lub kwalifikacje uznane za równorzędne z posiadaniem I stopnia specjalizacji	4
12	Inspektor do spraw orzecznictwa lekarskiego	wyższe medyczne i specjalizacja I stopnia w dziedzinie medycyny	6
13	Inspektor do spraw gospodarki lekami	farmaceuta, specjalizacja I stopnia lub kwalifikacje uznane za równorzędne z posiadaniem I stopnia specjalizacji	—
14	Starszy: asystent, specjalista, inspektor	wyższe medyczne, specjalizacja II stopnia w dziedzinie medycyny, inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej, specjalizacja II stopnia lub kwalifikacje uznane za równorzędne z posiadaniem II stopnia specjalizacji	5
15	Asystent, specjalista, inspektor	wyższe medyczne i specjalizacja I stopnia w dziedzinie medycyny, inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej, specjalizacja I stopnia lub kwalifikacje uznane za równorzędne z posiadaniem I stopnia specjalizacji	3
16	Młodszy asystent	wyższe medyczne i inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej	po stażu
17	Stażysta z wyższym wykształceniem	wyższe medyczne i inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej	—
18	Naczelną pielęgniarką w zakładzie, przełożoną pielęgniarek szpitala klinicznego	wyższe pielęgniarskie lub inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej i średnie medyczne	6
	Kierownik sekcji szkolenia średniego personelu medycznego w wojewódzkim ośrodku doskonalenia kadr medycznych		3
19	Zastępczyni naczelną pielęgniarką w zakładzie, zastępczyni przełożonej pielęgniarek szpitala klinicznego	wyższe pielęgniarskie lub inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej i średnie medyczne	5
		średnie medyczne i przeszkolenie specjalistyczne	9
20	Instruktorka przychodni wojewódzkiej do spraw pielęgniarstwa	wyższe pielęgniarskie lub inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej i średnie medyczne	7
		średnie medyczne i przeszkolenie specjalistyczne	9
21	Przełożona pielęgniarek, zastępczyni przełożonej pielęgniarek w szpitalu	wyższe pielęgniarskie lub inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej i średnie medyczne	3
		średnie medyczne i przeszkolenie specjalistyczne	7
22	Kierownik: izby porodowej, prewentorium	wyższe pielęgniarskie lub inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej i średnie medyczne	3
		średnie medyczne	7
23	Kierownik: ośrodka opiekuna społecznego, dziennego ośrodka adaptacyjnego	wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej	3
		średnie medyczne i przeszkolenie specjalistyczne	9

1	2	3	4
24	Kierownik: domu małych dzieci, żłobka, dziennego domu pomocy społecznej, kierownik sekcji: świadczeń pomocy społecznej, opiekuńczo-wychowawczej, rehabilitacji zawodowej inwalidów	wyższe pielęgniarskie lub inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej	3
		średnie medyczne	7
25	Pielęgniarka (położna) oddziałowa w: szpitalu, domu pomocy społecznej	wyższe pielęgniarskie lub inne wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej i średnie medyczne	3
		średnie medyczne i przeszkolenie specjalistyczne	6
26	Starsza pielęgniarka, starsza położna w podstawowej opiece zdrowotnej koordynująca i nadzorująca pracę innych pielęgniarek i położnych	wyższe pielęgniarskie	2
		średnie medyczne lub prawo wykonywania zawodu uzyskane w trybie przepisów przejściowych	5
27	Starszy felczer, felczer, uprawniony technik dentystryczny, technik ortopedyczny, instruktor do spraw rehabilitacji zawodowej inwalidów	średnie medyczne lub prawo wykonywania zawodu nabyte w trybie przepisów przejściowych	—
28	Kierownik sekcji statystyki medycznej i dokumentacji chorych	średnie medyczne oraz przeszkolenie specjalistyczne dla kierowników sekcji statystyki medycznej	7
29	Kierownik: techniczny pracowni stomatologicznej, zespołu techników medycznych	średnie medyczne	7
30	Specjalistka: pielęgniarka, położna	średnie medyczne i specjalizacja	4
31	Starsza: pielęgniarka środowiskowa, położna środowiskowa	wyższe pielęgniarskie	2
		średnie medyczne lub prawo wykonywania zawodu uzyskane w trybie przepisów przejściowych oraz ukończony kurs kwalifikacyjny	5
32	Starsza: pielęgniarka, położna	wyższe pielęgniarskie	—
		średnie medyczne lub prawo wykonywania zawodu uzyskane w trybie przepisów przejściowych	5
33	Starszy pracownik socjalny	wyższe mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej	—
		średnie medyczne	5
34	Starszy: technik medycyny (dentystryczny, farmaceutyczny, apteczny itp.), laborant, dietetyczka, opiekunka dziecięca, higienistka szkolna, higienistka stomatologiczna, ortoptysta, dyspozytor, opiekun w domu pomocy społecznej, instruktor terapii zajęciowej, instruktor terapii odwykowej, instruktor higieny, instruktor do spraw służb społecznych	średnie medyczne lub prawo wykonywania zawodu uzyskane w trybie przepisów przejściowych, szkoła masażystów, inne średnie mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej	5
35	Starszy instruktor: oświaty zdrowotnej, do spraw kulturalno-rekreacyjnych	średnie medyczne i ukończone Studium Nauczycielskie Szkół Medycznych lub kulturalno-oświatowe	5
36	Pielęgniarka, położna, technik medyczny (dentystryczny, farmaceutyczny, apteczny itp.), laborant, dietetyczka, opiekunka dziecięca, higienistka szkolna, higienistka stomatologiczna, ortoptystka, dyspozytor, instruktor terapii zajęciowej, instruktor terapii odwykowej, pracownik socjalny Starszy statystyk medycyny Kierownik transportu wewnątrzszpitalnego	średnie medyczne lub prawo wykonywania zawodu uzyskane w trybie przepisów przejściowych, szkoła masażystów, inne średnie mające zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej	—
			5
37	Instruktor: higieny, oświaty zdrowotnej, do spraw kulturalno-rekreacyjnych	średnie medyczne lub prawo wykonywania zawodu uzyskane w trybie przepisów przejściowych	—
38	Asystentka pielęgniarska Higienistka szpitalna	szkoła asystentek pielęgniarskich lub kwalifikacje uzyskane w trybie przepisów przejściowych	—
		zasadnicza szkoła higienistek szpitalnych	
39	Starsza: sekretarka medyczna, rejestratorka medyczna Opiekunka w domu pomocy społecznej, instruktor do spraw służb społecznych, statystyk medyczny, sekretarka medyczna, rejestratorka medyczna	średnie ogólne lub inne wykształcenie uznane za równorzędne	5
			—
40	Młodsza pielęgniarka, preparator, kontroler sanitarny, dezynfektor, wykwalifikowana pomoc dentystryczna	średnie lub podstawowe oraz przeszkolenie zawodowe	—

1	2	3	4
41	Przyuczeni: pielęgniarka, masażysta, dietetyczka, laborant, kontroler sanitarny, pomoc dentystyczna, dezynfektor i inni	podstawowe oraz przeszkolenie zawodowe	—
42	Stażysta	średnie wykształcenie medyczne	—
43	Sanitariusz szpitalny	podstawowe oraz ukończenie kursu dla sanitariuszy i zdanie egzaminu kwalifikacyjnego	—
44	Starsza: salowa, pomoc laboratoryjna	podstawowe	5
45	Sanitariusz (noszowy), gipsiarz, salowa, kąpielowa, przyuczona rejestratorka medyczna, faszowaczka, łaźnienkowa, sterylizator, pomoc laboratoryjna, zabiegi balneologiczny	podstawowe	—
II. Pracownicy techniczni, ekonomiczni i administracyjni			
1	Zastępca dyrektora zakładu, dyrektor domu pomocy społecznej, główny księgowy w zakładzie	wyższe o odpowiednim kierunku	8
2	Zastępca głównego księgowego zakładu, główny księgowy w domu pomocy społecznej	wyższe ekonomiczne	6
		średnie ekonomiczne	8
3	Główny specjalista	wyższe o odpowiednim kierunku	7
4	Radca prawny	według odrębnych przepisów	
5	Starszy specjalista	wyższe o odpowiednim kierunku	5
	Specjalista		3
6	Dyrektor (kierownik) pozostałych jednostek organizacyjnych, zastępca dyrektora i zastępca głównego księgowego w domu pomocy społecznej	wyższe o odpowiednim kierunku	5
		średnie o odpowiednim kierunku	8
7	Zastępca dyrektora (kierownika) pozostałych jednostek organizacyjnych, kierownik: działu, samodzielnej sekcji	wyższe o odpowiednim kierunku	4
		średnie o odpowiednim kierunku	7
8	Kierownik: sekcji i pozostałych komórek organizacyjnych, główny księgowy: w gospodarstwie pomocniczym, w zakładzie sanitarnym, w domu małego dziecka, w profilaktycznym domu zdrowia, w domu pielęgniarek, w dziennym domu pomocy społecznej, w jednostce socjalnej	wyższe o odpowiednim kierunku	3
		średnie o odpowiednim kierunku	5
9	Kapelan szpitalny	magister teologii lub ukończone wyższe seminarium duchowne oraz skierowanie biskupa diecezjalnego	—
10	Starszy: inspektor, rewident zakładowy, księgowy, mistrz	wyższe o odpowiednim kierunku	1
		średnie o odpowiednim kierunku	6
11	Inspektor, księgowy, instruktor terapii pracy, starszy kasjer, mistrz	wyższe o odpowiednim kierunku	po stażu
		średnie o odpowiednim kierunku	4
12	Starszy magazynier, kasjer	średnie	1
13	Magazynier	średnie	—
		podstawowe	2
14	Kierownik świetlicy, starszy bibliotekarz	wyższe o odpowiednim kierunku	2
		średnie o odpowiednim kierunku	5
15	Kierownik kancelarii, starszy: referent, bibliotekarz	średnie	2
16	Referent, bibliotekarz, archiwista, sekretarka	średnie	po stażu
17	Starsza maszynistka	średnie podstawowe 300 uderzeń na minutę	— 1
18	Maszynistka	średnie podstawowe 230 uderzeń na minutę	po stażu

1	2	3	4
19	Telefonistka	średnie, podstawowe	po stażu
20	Stażysta	wyższe, średnie	—
III. Pracownicy gospodarczy i obsługi			
1	Inżynier — konserwator urządzeń	wyższe	—
2	Konserwator urządzeń technicznych	średnie techniczne lub zasadnicza szkoła zawodowa o odpowiednim kierunku oraz przeszkolenie specjalistyczne	—
3	Starszy mistrz	średnie techniczne lub zasadnicza szkoła zawodowa i uprawnienia mistrzowskie	5 w zawodzie
	Mistrz		—
4	Hydraulik, ślusarz, tokarz, elektromechanik, frezer, spawacz, szef kuchni	zasadnicza szkoła zawodowa oraz obligatoryjne przeszkolenie wymagane w danym zawodzie	—
5	Murarz, malarz, stolarz, szklarz, blacharz, tleniarz, dekarz itp. krawiec	zasadnicza szkoła zawodowa lub podstawowa i kurs przysposobienia zawodowego	—
6	Palacz kotłów parowych i wodnych	zasadnicza szkoła zawodowa i kurs przysposobienia zawodowego oraz zaświadczenie kwalifikacyjne typu „E”	—
7	Palacz pieców spalania odpadów organicznych i pozostałości pooperacyjnych	podstawowe oraz zaświadczenie kwalifikacyjne typu „E”	—
8	Pomocnik palacza	przyuczenie do zawodu	—
9	Rolnik hodowca zwierząt, ogrodnik, kucharz, pracza, konwojent, szwaczka, prasowaczka, pracownik produkcji roślinnej i inni nie wymienieni	zasadnicza szkoła zawodowa lub szkoła podstawowa i umiejętność wykonywania pracy w zawodzie	—
10	Starszy: dozorca, strażnik, portier	—	3
11	Dozorca, strażnik, portier, woźny, dźwigowy, szatniarz, powielaczowy, goniec, zmywaczka szkła laboratoryjnego, sprzątaczką, robotnik gospodarczy	umiejętność wykonywania pracy w zawodzie i niezbędne przeszkolenie	—

Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 26 października 1989 r. (poz. 347)

OKREŚLENIE UZNAWANIA KWALIFIKACJI PRACOWNIKÓW DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ MAJĄCYCH INNE NIŻ MEDYCZNE WYKSZTAŁCENIE WYŻSZE, NIE OBJĘTYCH SZKOLENIEM SPECJALIZACYJNYM, ZA RÓWNOZĘDNE Z POSIADANIEM SPECJALIZACJI I LUB II STOPNIA

§ 1. W odniesieniu do pracowników działalności podstawowej mających inne niż medyczne wykształcenie wyższe, nie objętych szkoleniem specjalizacyjnym — można uznać:

- 1) za kwalifikacje równorzędne z posiadaniem specjalizacji I stopnia — zatrudnienie w uspołecznionych zakładach pracy przez okres co najmniej 5 lat po uzyskaniu wyższego wykształcenia, w tym nie mniej niż 3 lata na stanowisku potwierdzającym dobrą znajomość danej dziedziny, mającej zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej,
- 2) za kwalifikacje równorzędne z posiadaniem specjalizacji II stopnia — zatrudnienie w uspołecznionych zakładach pracy przez okres co najmniej 5 lat na stanowisku potwierdzającym wybitną znajomość da-

nej dziedziny, mającej zastosowanie przy udzielaniu świadczeń w działalności podstawowej.

§ 2. Decyzje o uznaniu kwalifikacji, o których mowa w ust. 1, za równorzędne z posiadaniem specjalizacji I lub II stopnia wydaje dyrektor (kierownik) zakładu. W razie wątpliwości dyrektor zakładu zasięga opinii właściwego specjalisty wojewódzkiego.

§ 3. Uznanie kwalifikacji za równorzędne z posiadaniem specjalizacji I lub II stopnia nie jest równoznaczne z uzyskaniem pierwszego stopnia specjalizacji lub tytułu specjalisty drugiego stopnia.

§ 4. Zachowują moc decyzje o uznaniu kwalifikacji za równorzędne z posiadaniem specjalizacji I lub II stopnia podjęte na podstawie przepisów dotychczasowych.